

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-7696
Den 20. maj 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1377 (MOF alm. del) stillet 12. maj 2021 efter ønske fra Miljø- og Fødevareudvalget.

Spørgsmål nr. 1377

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 4/5-21 fra Bæredygtigt Landbrug om kvælstofudledning år 1900, jf. MOF alm. del - bilag 526”

Svar

Bæredygtigt Landbrugs præsentation fra bilag 526 omhandler anvendelsen af estimerede tilførsler af næringsstoffer til kystvande år 1900 som tilførslerne i en referencesituation.

I forbindelse med udviklingen af modeller til beregning af indsatsbehov i forbindelse med udarbejdelse af de kommende vandområdeplaner for 2021-2027 er der behov for at fastlægge en referencetilstand, der udtrykker en miljøtilstand, der er forholdsvis upåvirket af menneskelige aktiviteter.

Det har tidligere været antaget, at kvælstoftilførslerne til kystvande omkring år 1900 var repræsentativt for en sådan referencesituation. Foreløbige resultater fra et projekt, hvor der estimeres tilførslen af kvælstof til kystvande omkring år 1900 indikerer, at næringsstoftilførslerne har været betydeligt forhøjede i forhold til nutidige vandløb med en svag menneskelig påvirkning. Aarhus Universitet har derfor vurderet, at kvælstoftilførslen år 1900 ikke kan betragtes som en referencetilførsel i forhold til vandrammedirektivet. Derfor er tilførslerne i en referencesituation baseret på stofkoncentrationer i mindre vandløb med en lille dyrkningsgrad, da det er det tætteste man i Danmark kan komme på en upåvirket eller næsten upåvirket situation. Det er i øvrigt samme metode, der blev anvendt i de gældende vandområdeplaner, og som indgik i den internationale evaluering af beregningerne i vandområdeplanerne.

Med hensyn til artiklen af 14. april 2020 fra Aarhus Universitet, som der henvises til i Bæredygtigt Landbrugs præsentation, fremgår det af denne, at forskerne vurderer, at der har været en betydelig udvaskning af kvælstof omkring år 1900 og de danske kystvande næppe har været næsten upåvirkede af menneskelige aktiviteter. Forskerne konkluderer derfor, at det ikke er sandsynligt at år 1900 kan bruges som en referencetilstand for vandrammedirektivet.

Med hensyn til betydningen af andre presfaktorer for den økologisk tilstand i kystvande har Aarhus Universitet og DTU Aqua i forbindelse med forberedelsen af vandområdeplanerne for 2021-2027 gennemført et projekt om andre presfaktorer¹, herunder også om betydningen af miljøfremmede stoffer.

¹ DTU Aqua og Aarhus Universitet Menneskeskabte påvirkninger af havet – Andre presfaktorer end næringsstoffer og klimaforandringer DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

I forhold til disse presfaktorer, er det på landsplan vurderet, at ud over slusedrift i Ringkøbing og Nissum fjorde, er det alene fiskeri med bundsløbende redskaber som i konkrete vandområder kan have en betydende effekt på de biologiske kvalitetselementer, herunder effekt på dybdeudbredelsen af kvalitetselementet ålegræs.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have